

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 73 0 П 025633 21 Рев
Бања Лука, 27.10.2021. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Сенада Тице, као предсједника вијећа, Тање Бундало и Горјане Попадић, као чланова вијећа, у правној ствари тужитеља С.Ж. из К.В., кога заступа пуномоћник Р.П., адвокат из Б.Л., против тужених 1. А.Ж. и 2. Д.Ж., обоје из К.В., 3. Б.Ћ. из К.В., коју заступају пуномоћници Р.Д. и Т.Д. – Ч., адвокати из Б.Л. и 4. Н.Б. а.д. Б.Л., ради проглашења да је извршење недопуштено, вриједност предмета спора 31.000,00 КМ, одлучујући о ревизији тужитеља изјављеној против пресуде Округног суда у Бањој Луци број 73 0 П 025633 20 Гж 2 од 15.09.2020. године, на сједници вијећа одржаној дана 27.10.2021. године, донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Котор Вароши број: 73 0 П 025633 19 П 2 од 28.10.2019. године одбијен је као неоснован тужбени захтјев тужитеља: да се утврди да је недозвољено извршење одређено решењем о извршењу Основног суда у Котор Вароши број: 73 0 И 004761 10 И од 09.02.2011. године на 2/3 дијела некретнина означених по новом и старом премјеру, као кч. бр. 1086/84 зв. Р. привредна зграда површине 42 м² и економско двориште површине 20 м² уписаној у пл.бр. 3041 к.о. К. В. и зк. ул. бр. 217 к.о. К.В. у односу на коју некретнину је пресудом због пропуштања Основног суда у Котор Вароши број: 73 0 П 004024 09 П од 28.11.2012. године утврђено да представља заједничку имовину тужитеља и његове, сада покојне, супруге М.Ж. и утврђен допринос тужитеља од 2/3 дијела у стицању наведене имовине; да се обустави извршење на 2/3 дијела предметне непокретности тј. у дијелу којим су сувласничка права тужитеља захваћена извршењем; да се укину рјешење о извршењу број: 73 0 И 004761 10 И од 09.02.2011. године и закључак број: 73 0 И 004761 13 И 2 од 04.07.2016. године Основног суда у Котор Вароши; да се укину све спроведене извршне радње на том дијелу некретнина; да се тужени солидарно обавезу да тужитељу надокнаде трошкове поступка у износу 6.161,80 КМ, са законском затезном каматом почев од дана пресуђења па до исплате. Тужитељ је обавезан да туженој Б.Ћ. (у даљем тексту: трећетужена) надокнади трошкове парничног поступка у износу од 5.317,65 КМ.

Рјешењем Основног суда у Котор Вароши број: 73 0 П 025633 19 П 2 од 10.01.2020. године обавезан је тужитељ да у року од 8 дана након пријема рјешења плати судску таксу на пресуду у износу од 500,00 КМ и казнену таксу у износу од 250,00 КМ, као и

таксу на жалбу против пресуде у износу од 1.000,00 КМ и казнену таксу у износу од 500,00 КМ.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Бањој Луци број 73 0 П 025633 20 Гж 2 од 15.09.2020. године, жалба тужитеља је одбијена и означена првостепена пресуда је потврђена. Истовремено, жалба тужитеља је одбијена и означено првостепено рјешење је потврђено. Одбијен је захтјев тужитеља за накнаду трошкова састава жалбе у износу од 1.316,25 КМ.

Изјављеном ревизијом другостепену пресуду, у дијелу којим је жалба тужитеља одбијена и првостепена пресуда потврђена, побија тужитељ, због повреде одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права, са приједлогом да се побијана пресуда преиначи и захтјев тужитеља усвоји, или да се иста укине и предмет врати на поновно суђење.

У одговору на ревизију трећетужена и тужени Н.б. а.д. Б.Л. (у даљем тексту: четвртотужени) предлажу да се изјављена ревизија одбије као неоснована, док тужени А.Ж. (у даљем тексту: првотужена) и Д.Ж. (у даљем тексту: друготужени) нису дали одговор на ревизију.

Ревизија није основана.

Предмет спора у овој парници је захтјев тужитеља: да се утврди да је недозвољено извршење одређено решењем о извршењу Основног суда у Котор Вароши број: 73 0 И 004761 10 И од 09.02.2011. године на 2/3 дијела некретнина означених по новом и старом премјеру, као кч. бр. 1086/84 зв. Р. привредна зграда површине 42 м² и економско двориште површине 20 м² уписаној у пл.бр. 3041 к.о. К.В. и зк. ул. бр. 217 к.о. К. В.; да се обустави извршење на 2/3 дијела предметне непокретности; да се укину рјешење о извршењу број: 73 0 И 004761 10 И од 09.02.2011. године и закључак број: 73 0 И 004761 13 И 2 од 04.07.2016. године Основног суда у Котор Вароши; да се укину све спроведене извршне радње на означеном дијелу некретнина.

Одлучујући о захтјеву тужитеља, по проведеном поступку, првостепени суд је утврдио: да је М.Ж. била уписана као посједник са 1/1 дијела на парцели кч. бр. 1086/84 уписаној у пл. бр. 3041 к.о. К.В.; да је у мају мјесецу 2005. године истој дата урбанистичка сагласност за локацију пословног објекта на наведеној парцели, а јула мјесеца исте године јој је одобрено обављање дјелатности – оснивање трговинске дјелатност СТР бутик А. у К.В. и да може приступити извођењу радова на изградњи пословног објекта на наведеној парцели; да је фебруара 2006. године Р.б.Ј.Е., одобрила М.Ж. дугорочни стамбени кредит у износу од 15.000,00 КМ са роком отплате од 10 година и каматном стопом 9,6% годишње и средством обезбјеђења у виду мјенице; да је М.Ж. преминула ...2008. године; да су тужитељ С.Ж. (супруг сада покојне М.Ж.) и првотужена и друготужени (њена дјеца) проглашени за њене законске насљеднике са по 1/3 дијела на некретнинама уписаним у пл.бр. 3041 к.о. К.В., односно на парцели к.ч.бр. 1086/84 уписаној у зк.ул.бр. 217 к.о. К.В. са по 1/3 дијела; да је Основни суд у Котор Вароши под бројем 73 0 П 002274 09 П дана 10.11.2009. године донио пресуду због пропуштања којом је обавезао С.Ж., А.Ж. и Д.Ж. да солидарно исплате трећетуженој износ од 9.096,10 КМ, који износ је иста, као јемац, платила МКО Е. С. на име кредитне обавезе њиховог предника М.Ж., са законском затезном каматом почев од 16.02.2009. године па до исплате и трошковима поступка у износу од 700,00 КМ; да је по приједлогу

трећетужене, као тражиоца извршења, против тужитеља из ове парнице и првотужене и друготуженог, као извршеника, покренут извршни поступак ради извршења наведене пресуде због пропуштања, са приједлогом да се извршење одреди на парцели кч.бр. 1086/84; да је предложено извршење дозвољено рјешењем првостепеног суда број 73 0 И 004761 10 И од 09. 02.2011. године; да је четвртотужени у поступку јавног надметања у наведеном извршном поступку купио предметну непокретност за износ од 60.001,00 КМ; да је Основни суд у Котор Вароши под бројем 73 0 П 004024 09 П од 28.11.2012. године, донио пресуду због пропуштања којом је утврђено да заједничку имовину тужитеља и сада покојне М.Ж. представљају некретнине уписане у пл.бр. 3041 к.о. К.В., да је допринос тужиоца у стицању те имовине 2/3 дијела, а покојне М.Ж. 1/3 дијела, те је одређено да се у посједовном листу тужитељ упише са 7/9 дијела, а првотужена и друготужени са по 1/9 дијела што је и учињено.

Првостепени суд налази да у конкретном случају тужитељ нема статус трећег лица у смислу одредаба члана 51. до 53. Закона о извршном поступку ("Службени гласник Републике Српске", бр. 59/03 до 66/18, даље: ЗИП), али да он као основ подношења предметне тужбе означава одредбу члана 90. Закона о стварним правима ("Службени гласник Републике Српске", бр. 124/08 до 107/19, даље: ЗСП), па да је тиме активно легитимисан у овој парници. Међутим, полазећи од утврђене чињенице, да је предметно извршење одређено на темељу извршне исправе, на некретнинама у сувојини извршеника – тужитеља, првотужене и друготуженог из ове парнице, првостепени суд налази да промјена у величини сувласничких дијелова након покренутог извршног поступка није од значаја и да не доводи у питање спровођење извршења ради остваривања потраживања из извршне исправе. Наиме, првостепени суд образлаже да је предмет извршења некретнина као цјелина (са сувласничким дијеловима извршеника који су извршном исправом солидарно обавезани на плаћање), а да величина сувласничких дијелова може бити од значаја само за међусобни однос извршеника као солидарних дужника. Из наведених разлога, првостепени суд је донио пресуду којом је захтјев тужитеља у цјелости одбио, као неоснован.

Одлучујући о жалби тужитеља, за разлику од првостепеног суда, другостепени суд је становишта да тужитељ није активно легитимисан у овој парници, јер нема својство трећег лица које би, у смислу одредбе члана 51. ЗИП, могло тражити да се извршење прогласи недозвољеним. Имајући у виду да је тужитељ извршеник у извршном поступку одређеном решењем о извршењу Основног суда у Котор Вароши број: 73 0 И 004761 10 И од 09.02.2011. године, налази да је као извршеник имао могућност да употреби правне лијекове који су му (као извршенику) на располагању по одредбама ЗИП. У одговору на жалбене наводе, другостепени суд, даље, налази да је величина сувласничких дијелова без утицаја када су извршеници извршном исправом солидарно обавезани на плаћање, као и да су неосновани жалбени наводи да се од тужитеља, као извршеника, требала тражити сагласност за продају некретнине у извршном поступку. Сагласно наведеном, другостепени суд је жалбу тужитеља одбио и првостепену пресуду потврдио.

Нижестепеним пресудама захтјев тужитеља је правилно одбијен.

Према одредби члана 51. ЗИП лице које тврди да у погледу предмета извршења има такво право које спречава извршење може поднијети приговор против извршења тражећи да се извршење на том предмету прогласи недопуштеним у обиму у којем су

права тог трећег лица захваћена извршењем (став 1.). Према ставу 2. исте законске одредбе приговор се може поднијети до завршетка извршног поступка.

Институт „приговора трећег лица“, прописан наведеном законском одредбом, је правно средство за заштиту права трећег лица у обиму у којем су права тог трећег лица захваћена извршењем. Треће лице које полаже неко право у погледу предмета извршења подношењем овог приговора интервенише, противи се извршењу, тражећи да се извршење на том предмету и у обиму у којем су „његова права захваћена извршењем“ прогласи недопуштеним.

У предметном извршном поступку, тужитељ нема статус трећег лица, да би му припадало право да поднесе приговор у том својству и да тражи да се извршење прогласи недопуштеним. Тужитељ је, наиме, заједно са првотуженом и друготуженим, извршном исправом на темељу које је покренут извршни поступак (пресуда због пропуштања првостепеног суда број 73 0 П 002274 09 П дана 10.11.2009. године) солидарно обавезан на плаћање новчаног износа трећетуженој (тражилац извршења у извршном поступку). Исти у наведеном извршном поступку има статус извршеника, а извршење је одређено и спроведено на некретнини која је у сувласништву тужитеља, првотужене и друготуженог (члан 69. ЗИП), која некретнина је рјешењем извршног суда досуђена четвртотуженом. Тужитељ у наведеном извршном поступку није ни подносио приговор као треће лице (нити је то у конкретном случају могао), а истом су као извршенику на располагању била правна средства прописана одредбама члана 12. и 46. ЗИП.

Код таквог стања ствари, тужитељ у смислу наведене законске одредбе није активно легитимисан у предметној парници. Наведену активну легитимацију за тражење да се извршење прогласи недопуштеним му не даје ни одредба члана 90. ЗСП (којом је регулисано право прече куповине), а на коју одредбу се тужитељ позвао у тужби.

Из датих разлога се не могу прихватити ревизиони наводи да другостепени суд неправилно тумачи одредбе члана 51. до 53. ЗИП.

Даљи ревизиони наводи тужитеља, да он за дугове оставиоца одговара само до висине наслијеђене имовине, те наводи о томе шта је ушло и шта није могло ући у оставинску масу иза М.Ж., нису од утицаја у предметној парници, односно нису од утицаја за спровођење извршења по извршној исправи којом је тужитељ, заједно са првотуженом и друготуженим солидарно обавезан на плаћање, већ су ови наводи евентуално могли бити од утицаја у оставинском поступку иза М.Ж. и у парници у којој је донесена наведена извршна исправа. Стога, ревизиони наводи да је на темељу пресуде због пропуштања првостепеног суда број 73 0 П 004024 09 П од 28.11.2012. године стекао право сувласништва од 2/3 дијела на објекту који је био предмет продаје у предметном извршном поступку, те да се ради о праву које у том обиму спречава извршење, нису основани, већ се наведена чињеница може тичати само међусобног односа извршеника као солидарних дужника (тужитеља, првотужене и друготуженог), али иста не пречава извршење.

Како је, дакле, тужитељ извршном исправом на темељу које је покренут предметни извршни поступак као солидарни дужник обавезан на плаћање (на темељу правоснажне пресуде суда), то нема запрека да се извршење спроведе на некретнини која је у сувласништву солидарних дужника, без обзира на величину њихових сувласничких дијелова, јер је наведено од утицаја само на њихов међусобни однос, као што не би било

запрека ни да се извршење спроведе на некретнини која је у искључивој својини једног од солидарних дужника из извршне исправе, а наведено сагласно одредбама члана 414. и 423. Закона о облигационим односима ("Службени лист СФРЈ" бр. 29/78, 39/85 и 57/89 те "Службени гласник Републике Српске" бр. 17/93, 3/96, 39/03 и 74/04).

Из датих разлога, изјављену ревизију је ваљало одбити, примјеном одредбе члана 248. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09, 61/13).

Предсједник вијећа
Сенад Тица

За тачност отправака овјерава
Руководилац судске писарнице
Биљана Аћић